

259.**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH**

z dnia 30 marca 1934 r.

w sprawie regulaminu wyborczego do rad miejskich.

Na podstawie art. 41 ust. (1) i art. 129 ustawy z dnia 23 marca 1933 r. o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorjalnego (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 294) zarządzam co następuje:

Postanowienia ogólne.

§ 1. (1) Przez powołane w rozporządzeniu niniejszem bez bliższego określenia artykuły ustawy należy rozumieć artykuły ustawy z dnia 23 marca 1933 r. o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorjalnego (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 294); przez powołane bez bliższego określenia paragrafy należy rozumieć paragrafy rozporządzenia niniejszego.

(2) Wymienione w rozporządzeniu niniejszem podwójne terminy poszczególnych czynności wyborczych należy rozumieć w ten sposób, iż liczba mniejsza określa termin dla miast do 10.000 mieszkań-

ców, liczba zaś większa — dla miast ponad 10 000 mieszkańców.

(3) Przy obliczaniu terminów wyborczych należy wliczać do okresu zarówno dzień zarządzenia wyborów, jak i zależny od niego ostatni dzień danej czynności wyborczej, podany w rozporządzeniu niniejszem.

§ 2. (1) Wybory do rad miejskich odbywają się na podstawie powszechnego, równego, tajnego i bezpośredniego systemu głosowania oraz stosunkowego rozdziału mandatów.

(2) Prawo wybierania może być wykonane tylko osobiście.

§ 3. (1) Prawo wybierania do rady miejskiej ma każdy obywatel polski bez różnicy płci, który odpowiada warunkom, określonym w art. 3 ustawy.

(2) Wybrany do rady miejskiej może być każdy obywatel polski bez różnicy płci, który ukończył do dnia zarządzenia wyborów 30 lat, ma prawo wybierania w jakimkolwiek okręgu danego miasta i władza językiem polskim w słowie i piśmie.

§ 4. (1) Miasto, liczące do 5.000 mieszkańców, może stanowić jeden okrąg wyborczy, bądź też dzielić się na odpowiednią ilość okręgów.

(2) Obszar miast, liczących ponad 5.000 mieszkańców, rządowa władza administracji ogólnej, określona w § 6 rozporządzenia niniejszego, podzieli na odpowiednią ilość okręgów wyborczych i ustali dla każdego okręgu, w zależności od liczby jego mieszkańców, ilość przypadających nań mandatów radnych.

(3) Na poszczególne okręgi wyborcze nie może przypadać mniej niż trzy mandaty.

(4) Okrąg wyborczy może być podzielony w miarę potrzeby na obwody głosowania; w tym przypadku wyborca może wykonać prawo głosowania tylko w jednym obwodzie.

(5) Każdy okrąg wyborczy oraz każdy obwód głosowania winien tworzyć jedną ciągłą całość terytorjalną.

(6) Okręgi wyborcze oznaczają się numerami rzymskimi, obwody zaś głosowania — numerami arabskimi dla każdego okręgu oddzielnie.

§ 5. Liczbę radnych miejskich określa art. 34 ustawy, przyczem za podstawę określenia liczby mieszkańców miasta przyjmuje się ogłoszone przez Główny Urząd Statystyczny wyniki ostatniego powszechnego spisu ludności. Liczba zastępców radnych jest równa liczbie radnych. Przy ustalaniu liczby mieszkańców w poszczególnych okręgach wyborczych i obwodach przyjmuje się za podstawę prowadzoną przez gminę ewidencję ludności.

Zarządzenie wyborów.

§ 6. (1) Wybory do rady miejskiej zarządza w miastach niewydziałonych z powiatowego związku samorządowego — starosta powiatowy, w miastach wydziałonych z powiatowego związku samorządowego — wojewoda, a w m. st. Warszawie — Minister Spraw Wewnętrznych. Władzom tym przysługuje ogólny nadzór nad czynnościami wyborczymi i z tego tytułu korzystają one analogicznie z uprawnień, określonych w art. 67 ustawy.

(2) W zarządzeniu wyborów należy podać: dzień zarządzenia wyborów, dzień głosowania, ewentualnie podział na okręgi wyborcze i obwody głosowania oraz ilość mandatów radnych i ich zastępców, przypadających na gminę, ilość radnych i ich zastępców w każdym okręgu wyborczym, jak również nazwiska przewodniczących, ich zastępców i dwóch członków i ich zastępców głównej i każdej okręgowej komisji wyborczych. Treść zarządzenia należy podać przełożonemu gminy i przewodniczącemu głównej komisji wyborczej. Doręczenie pisma, zawiadamiającego o zarządzeniu wyborów, powinno poprzedzić datę zarządzenia co najmniej o jeden dzień.

(3) Przed zarządzeniem wyborów, władza zarządzająca wybory, a w m. st. Warszawie — Komisarz Rządu na m. st. Warszawę, — dokonywa podziału obszaru na okręgi wyborcze i na obwody głosowania i ustala ilość mandatów w poszczególnych okręgach (wzór Nr. 1).

Komisje wyborcze.

§ 7. (1) Do przeprowadzenia wyborów ustanawia się główną komisję wyborczą i okręgowe komisje wyborcze. W razie podziału okręgów wyborczych na obwody głosowania należy utworzyć również obwodowe komisje wyborcze.

(2) Dla miasta, liczącego do 5.000 mieszkańców i stanowiącego jeden okrąg wyborczy, tworzy się tylko główną komisję wyborczą, a w razie podziału jego na obwody głosowania — również obwodowe komisje wyborcze. Czynności okręgowych komisji wyborczych, przewidziane rozporządzeniem niniejszem, spełnia wówczas główna komisja wyborcza.

§ 8. (1) Główna i okręgowe komisje wyborcze składają się z przewodniczącego, jego zastępcy, 4-ch członków i tyluż zastępców. Przewodniczącego, jego zastępcę oraz dwóch członków i ich zastępców mianuje władza zarządzająca wybory, pozostałych dwóch członków i ich zastępców powołuje przełożony gminy, komunikując o tem przewodniczącemu głównej komisji wyborczej. Dla m. st. Warszawy przewodniczącego, jego zastępcę oraz dwóch członków i ich zastępców głównej komisji wyborczej mianuje Minister Spraw Wewnętrznych, w stosunku zaś do komisji okręgowych analogiczne uprawnienia służą Komisarzowi Rządu na m. st. Warszawę (wzory Nr. 2 i 3).

(2) Obwodowe komisje wyborcze składają się z pięciu członków i tyluż zastępców (przewodniczącego, jego zastępcy, 4 członków i 4 ich zastępców), powołanych przez główną komisję wyborczą (wzór Nr. 4).

(3) Przewodniczący i członkowie komisji wyborczych i ich zastępcy powinni posiadać prawo wybierania do rady miejskiej, do której zarządzono wybory. Łączenie kandydatury na radnego z godnością przewodniczącego lub członka komisji wyborczej oraz ich zastępców jest niedopuszczalne i to: o ile chodzi o główną komisję wyborczą — w stosunku do terenu całego miasta, o ile zaś chodzi o okręgową lub obwodowe komisje wyborcze — w stosunku do danego okręgu wyborczego.

§ 9. (1) Do powzięcia uchwał komisji wyborczych potrzebna jest obecność przewodniczącego (zastępcy) i co najmniej dwóch członków (zastępców). Uchwały zapadają zwykłą większością głosów obecnych. W razie równości głosów przysłęty zostaje wniosek, za którym głosował przewodniczący.

(2) Zastępca przewodniczącego i zastępcy innych członków komisji wyborczych biorą udział w głosowaniu na posiedzeniu komisji tylko w razie nieobecności osoby, którą zastępują, przyczem jednak zastępca przewodniczącego komisji wyborczej ma prawo brać udział we wszystkich posiedzeniach komisji.

(3) Pisma i obwieszczenia komisji wyborczej podpisuje w imieniu komisji przewodniczący (zastępca).

Spisy wyborców.

§ 10. (1) Spis wyborców powinien zawierać wszystkich posiadających prawo wybierania do rady miejskiej. Spisy wyborców sporządza przełożony gminy na podstawie danych i materiałów, posiadanych przez gminę w związku z prowadzeniem rejestru mieszkańców. Obywateli honorowych gminy wpisuje się na początku spisu wyborców, w razie zaś podziału miasta na okręgi i obwody głosowania na początku spisu obwodowego I okręgu I.

(2) W miastach, liczących do 5.000 mieszkańców i niepodzielonych ani na okręgi wyborcze, ani na obwody głosowania, sporządza się jeden spis wyborczy dla całego miasta. W miastach, podzielonych na okręgi wyborcze, lecz niepodzielonych na obwody głosowania, sporządza się spisy wyborcze dla każdego okręgu oddzielnie. Okręgowe spisy wyborcze oznaczają się numerem okręgu, obwodowe zaś spisy wyborcze numerem obwodów, a w razie podziału miasta na okręgi i obwody spisy obwodowe oznaczają się numerami okręgu i obwodów. Zarząd miejski drogą uchwały może wprowadzić, prócz okręgowych lub obwodowych spisów wyborców, ogólny spis wyborców, obejmujący wyborców z całego miasta.

(3) Spisy wyborców, prócz ogólnego, sporządzane są według ulic i Nr. Nr. domów, albo w porządku abecednym nazwisk wyborców. Przyjęcie takiego lub innego układu spisów wyborców zależy od decyzji zarządu miejskiego stosownie do warunków lokalnych. Układ ogólnego spisu wyborców powinien być abecedowy według nazwisk wyborców.

(4) Spis wyborców powinien zawierać:

a) W układzie według ulic i Nr. Nr. domów: numer porządkowy, nazwę ulicy, Nr. domu, nazwisko, imię, dzień, miesiąc i rok urodzenia, od kiedy mieszka w gminie, numer porządkowy spisu ogólnego, jeżeli taki spis istnieje, oraz trzy rubryki wolne, z których dwie pierwsze służą do zaznaczenia oddania głosu przy wyborach normalnych bądź uzupełniających, trzecia zaś, obszerniejsza, na inne zapiski, w której notuje się specjalny tytuł zapisu do spisu wyborców, jak np. „posiadacz nieruchomości” „urzędnik państwowy” i t. p. (wzór Nr. 5).

b) W układzie abecednym według nazwisk wyborców: numer porządkowy, nazwisko, imię, dzień, miesiąc i rok urodzenia, adres mieszkania (ulica, Nr. domu), od kiedy mieszka w gminie, numer porządkowy spisu ogólnego, jeżeli taki spis

istnieje, oraz trzy rubryki wolne, z których dwie pierwsze służą do zaznaczenia oddania głosu przy wyborach normalnych bądź uzupełniających, trzecia zaś, obszerniejsza, na inne zapiski, w której notuje się specjalny tytuł zapisu do spisu wyborców, jak np. „posiadacz nieruchomości”, „urzędnik państwowy” i t. p. (wzór Nr. 6).

c) Ogólny spis wyborców powinien zawierać: numer porządkowy, nazwisko, imię, dzień, miesiąc i rok urodzenia, adres mieszkania (ulica, Nr. domu), numer okręgu, numer obwodów i numer porządkowy spisu obwodowego (wzór Nr. 7).

§ 11. (1) Przełożony gminy doręcza:

a) przewodniczącemu głównej komisji wyborczej jeden egzemplarz ogólnego spisu wyborców, jeżeli taki spis został wprowadzony, oraz po jednym egzemplarzu każdego okręgowego lub obwodowego spisu wyborców (jeden cały komplet); jeżeli zaś miasto nie jest podzielone na okręgi lecz jest podzielone na obwody, — po trzy egzemplarze każdego obwodowego spisu wyborców;

b) każdemu przewodniczącemu okręgowej komisji wyborczej — po dwa egzemplarze spisu okręgowego danego okręgu, jeżeli zaś miasto jest podzielone na obwody głosowania, — po dwa egzemplarze spisów obwodowych wszystkich obwodów danego okręgu.

(2) Przełożony gminy doręcza spisy wyborców przewodniczącym komisji wyborczych (ust. 1) w terminach następujących:

a) w miastach, liczących do 10.000 mieszkańców, najpóźniej dnia 14-go od dnia zarządzenia wyborów;

b) w miastach, liczących ponad 10.000 mieszkańców, najpóźniej dnia 24-go od dnia zarządzenia wyborów.

§ 12. Najpóźniej dnia 10 albo 20 od dnia zarządzenia wyborów główna komisja wyborcza ogłosi plakatami:

a) podział miasta na okręgi wyborcze i obwody głosowania;

b) skład głównej, okręgowych i obwodowych komisji wyborczych;

c) lokale i godziny urzędowania głównej i okręgowych komisji;

d) termin i miejsce wyłożenia spisu wyborców i wnoszenia reklamacji (§ 13);

e) liczbę radnych, jaka ma być wybrana w każdym poszczególnym okręgu wyborczym;

f) termin zgłaszania list kandydatów (§ 15);

g) liczbę wyborców, uprawnionych do zgłoszenia list kandydatów dla każdego okręgu wyborczego (§ 17).

W ogłoszeniu należy zaznaczyć, iż po upływie przepisanych terminów reklamacje nie będą przyjmowane, do głosowania zaś będą uprawnione tylko osoby, wpisane na ustalonym ostatecznie spisie wyborców (§ 14) (wzór Nr. 8).

§ 13. (1) Spisy wyborców powinny być wyłożone do przejrzenia w lokalach okręgowych komisji wyborczych najpóźniej dnia 16 lub 26 od dnia zarządzenia wyborów przez dni 7, najmniej przez pięć godzin dziennie, a w tym przynajmniej przez 2 godziny po godzinie 16-ej. W tym czasie w go-

dzinach urzędowania komisji wyborczej każdemu mieszkańcowi gminy wolno przeglądać spisy wyborców i czynić odpisy. Siedmiodniowy okres czasu wyłożenia spisów nie może mieć przerw.

(2) W czasie wyłożenia spisów, w godzinach urzędowania komisji wyborczych, każdy mieszkaniec miasta ma prawo wnieść do okręgowej komisji wyborczej poparte odpowiednimi dowodami reklamacje z powodu pominięcia jego samego lub kogokolwiek innego w spisie wyborców, oraz przeciwko wpisaniu osoby nieuprawnionej do głosowania. Reklamacje należy zgłaszać na piśmie lub ustnie do protokołu; przesyłanie pocztą jest wyłączone. W czasie wyłożenia spisów wyborców powinni być obecni co najmniej dwaj członkowie (zastępcy) komisji wyborczej.

§ 14. (1) Reklamacje z powodu pominięcia komisja okręgowa załatwia w miarę możliwości niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 3-ch dni po dniu wniesienia reklamacji, a najpóźniej dnia 26 lub 36 od dnia zarządzenia wyborów i o decyzji zawiadamia reklamującego.

(2) W razie wniesienia reklamacji przeciwko wpisaniu komisja powinna najpóźniej następnego dnia po wniesieniu reklamacji zawiadomić o tem osobę, której umieszczenie na liście wyborców zostało zakwestjonowane, z pouczeniem, iż przysługuje jej prawo wniesienia swej obrony do komisji na piśmie lub ustnie w godzinach urzędowania komisji w ciągu następnego dnia po dniu ustnego lub pisemnego zawiadomienia. Przy doręczaniu pisemnych zawiadomień obowiązują postanowienia rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu administracyjnym (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 341). Reklamacje przeciw wpisaniu rozstrzyga okręgowa komisja w ciągu 2-ch dni od chwili upływu terminu obrony, co powinno nastąpić najpóźniej dnia 26 lub 36 od dnia zarządzenia wyborów i niezwłocznie zawiadamia o decyzji osoby interesowane.

(3) Od powyższych decyzji nie służy odwołanie.

(4) Po rozstrzygnięciu reklamacji okręgowa komisja wyborcza wpisuje dodatkowo wyborców, których prawo wyborcze uznano, lub skreśla tych, którym odmówiono tego prawa w postępowaniu reklamacyjnym, w egzemplarzach okręgowych lub obwodowych spisów wyborców i zamyka spisy, zaopatrzyć je odpowiednią klauzulą oraz podpisami członków, poczem doręcza oba egzemplarze spisów przewodniczącym obwodowych komisji wyborczych.

(5) O wszelkich zmianach, dokonanych w drodze reklamacji w spisach wyborców, okręgowe komisje wyborcze zawiadamiają główną komisję wyborczą, która sprawdza, czy jedna i ta sama osoba nie figuruje w spisach wyborców w paru okręgach lub obwodach, w przypadku zaś stwierdzenia, iż ta sama osoba wpisana jest do paru spisów wyborców, główna komisja wyborcza zarządza uczynienie w tych spisach adnotacji, w którym okręgu lub obwodzie służy tej osobie prawo oddania głosu.

Listy kandydatów.

§ 15. (1) Najpóźniej dnia 20 lub 30 od dnia zarządzenia wyborów wyborcy mają prawo zgłaszania

w godzinach urzędowania do głównej komisji wyborczej list kandydatów na radnych. Kandydaci na radnych powinni posiadać prawo wybieralności (§ 3 ust. 2). Liczba kandydatów na poszczególnych listach nie może przekraczać trzykrotnej ilości mandatów radnych, przypadających na dany okrąg wyborczy.

(2) Ta sama lista kandydatów nie może być zgłoszona w kilku okręgach wyborczych.

§ 16. (1) Lista kandydatów powinna zawierać numer okręgu wyborczego, imię, nazwisko, wiek i dokładny adres zamieszkania każdego kandydata. Nazwiska kandydatów opatruje się kolejno numerami. Do listy kandydatów należy dołączyć oświadczenie każdego kandydata, stwierdzone własnoręcznym podpisem:

a) że zgadza się na zgłoszenie jego kandydatury na danej liście w danym okręgu wyborczym,

b) że posiada prawo wybieralności na radnego,

c) że zapoznał się z treścią art. 6, 8 i 9 ustawy.

W razie braku takiego oświadczenia główna komisja wyborcza wykreśla kandydata z listy.

(2) Kandydować wolno z jednej tylko listy i w jednym tylko okręgu wyborczym. Jeżeli tego samego kandydata zamieszczono na kilku listach, uznaje się go za prawidłowo zgłoszonego na tej liście, do której dołączona jest jego zgoda z datą najpóźniejszą. W razie jednakowych dat skreśla się kandydata ze wszystkich list.

(3) Przewodniczący głównej komisji wyborczej ma prawo wezwać kandydata celem stwierdzenia, czy włądą on językiem polskim w słowie i piśmie. Kandydata, który nie zjawi się na wezwanie prawidłowo doręczone, główna komisja wyborcza może wykreślić z listy kandydatów. Od tej decyzji niema odwołania.

§ 17. (1) Każda lista kandydatów powinna być podpisana własnoręcznie przez co najmniej 1/50 część wszystkich wyborców, wpisanych do spisu wyborców danego miasta lub okręgu. Ułamki zaokrągla się w górę do pełnej jedynek. Za podstawę do ustalenia liczby potrzebnych podpisów służą spisy wyborców, sporządzone przez przełożonego gminy, bez uwzględnienia okresu reklamacji. Listę jednak może podpisać również i ten wyborca, który został wpisany do spisu wyborców dopiero w drodze reklamacji. Liczbę 300 podpisów należy w każdym przypadku uznać za wystarczającą. Każdy wyborca może podpisać tylko jedną listę. W razie podpisania dwu lub więcej list podpisy na listach później zgłoszonych są nieważne, jeżeli podpisy, umieszczone na listach wcześniej zgłoszonych, nie zostaną cofnięte w terminie, określonym w ust. (2). Przewodniczący ma prawo wzywać wyborców, którzy podpisali listę i badać własnoręczność ich podpisów na liście oraz uznać za nieważne podpisy tych, którzy nie stawili się na wezwanie w wyznaczonym terminie.

(2) Przy podpisie każdego z wyborców należy podać jego zamieszkanie. Śmierć podpisującego, albo późniejsza utrata przezeń prawa wybierania nie powoduje unieważnienia listy. Wyborca ma prawo cofnąć złożony podpis pod listą kandydatów najpóźniej dnia 24 lub 34 od dnia zarządzenia wyborów.

(3) Za pełnomocnika listy, upoważnionego do porozumiewania się z komisją wyborczą, uważa się

osobę, podpisaną na pierwszym miejscu; jako zastępcę pełnomocnika — podpisaną na drugim miejscu, o ile przy zgłoszeniu listy nie wskazano wyraźnie jako pełnomocnika i jego zastępcę innych osób.

§ 18. (1) Przewodniczący głównej komisji wyborczej wydaje na żądanie pełnomocnika listy pisemne poświadczenie zgłoszenia listy i złożenia oświadczenia kandydatów (§ 16).

(2) Zgłoszona lista kandydatów otrzymuje numer porządkowy w kolejności zgłoszenia. Numeracja list odbywa się dla każdego okręgu wyborczego oddzielnie.

§ 19. (1) Przewodniczący głównej komisji wyborczej bada, czy zgłoszone listy kandydatów odpowiadają obowiązującym przepisom. W tym celu może zwracać się o pomoc do organów gminy lub policji. W przypadku stwierdzenia braków lub wad, mogących spowodować nieważność całej listy lub nieważność poszczególnych kandydatów, przewodniczący głównej komisji wyborczej wzywa pełnomocnika listy najpóźniej dnia 23 lub 33 od dnia zarządzenia wyborów do usunięcia tych braków, przyczem zwraca listę i wymienia jakie braki lub wady zawiera lista.

(2) W tych przypadkach, gdy pełnomocnik nie usunie wskazanych przez przewodniczącego głównej komisji wyborczej braków i wad, najpóźniej dnia 24 lub 34 od dnia zarządzenia wyborów, główna komisja wyborcza stwierdza nieważność listy w całości albo nieważność kandydatów, co do których przewodniczący stwierdził braki i wady, i o decyzji zawiadamia pełnomocnika listy. Powyższe decyzje komisji powinny być ujęte w formę protokołu, podpisanego przez przewodniczącego i wszystkich obecnych członków komisji. Od tych decyzji nie służy prawo odwołania.

(3) Zmiana kandydatury lub dopisanie nowej już po podpisaniu listy przez wymaganą liczbę wyborców są niedopuszczalne i powodują nieważność zmienionej lub dopisanej kandydatury. O nieważności decyduje główna komisja wyborcza, zawiadamiając o swojej decyzji pełnomocnika listy. Od tej decyzji nie służy prawo odwołania.

(4) Ustalone w powyższy sposób listy kandydatów nie mogą być zmienione. W razie wycofania swych podpisów w trybie, określonym w § 17 (2), przez taką ilość wyborców, że dana lista nie będzie zawierała wystarczającej liczby podpisów (§ 17 (1)), główna komisja stwierdza nieważność danej listy.

(5) Łączenie (blok) list jest niedopuszczalne.

Wybór radnych bez głosowania.

§ 20. (1) W przypadku, gdy w danym okręgu wyborczym zgłoszona została tylko jedna lista kandydatów, zawierająca najwyżej tyle nazwisk kandydatów, ważnie zgłoszonych, ile wynosi liczba mandatów w danym okręgu wyborczym, — głosowanie nie odbywa się, a radnymi zostają ważnie zgłoszeni kandydaci. Stanowiska zastępców radnych pozostają wówczas nieobsadzone. Jeżeli w przewidzianym powyżej przypadku liczba zgłoszonych ważnie kandydatów jest mniejsza aniżeli liczba mandatów w danym okręgu wyborczym, zgłoszeni ważnie

kandydaci zostają radnymi, pozostałe zaś nieobsadzone mandaty radnych obsadza się w drodze wyborów uzupełniających, stosując postanowienia, zawarte w §§ 48 i 49 rozporządzenia niniejszego.

(2) W przypadku, gdy zgłoszono w danym okręgu wyborczym tylko jedną ważną listę kandydatów, zawierającą więcej kandydatów aniżeli jest w tymże okręgu mandatów, albo gdy zgłoszono dwie lub więcej ważnych list kandydatów bez względu na łączną ilość ważnych kandydatów, — głosowanie należy przeprowadzić. Jeżeli w tym ostatnim przypadku łączna ilość ważnych kandydatów na wszystkich listach wynosi mniej aniżeli liczba mandatów w danym okręgu wyborczym, wówczas pozostałe po dokonaniu głosowania nieobsadzone mandaty radnych obsadza się w drodze wyborów uzupełniających, stosując postanowienia, zawarte w §§ 48 i 49 rozporządzenia niniejszego.

(3) W przypadku wyboru radnych bez głosowania (§ 20) główna komisja wyborcza sporządza protokół i najpóźniej dnia 31 lub 41 od dnia zarządzenia wyborów ogłasza plakatami (wzór Nr. 10):

a) iż w danym okręgu wyborczym zgłoszono ważnie tylko jedną listę kandydatów, nie zawierającą więcej nazwisk kandydatów aniżeli jest w tym okręgu mandatów, i że wobec tego głosowanie nie odbędzie się, a radnymi zostali wszyscy ważnie zgłoszeni kandydaci;

b) imiona, nazwiska, wiek i miejsce zamieszkania wybranych radnych;

c) treść § 45 rozporządzenia niniejszego.

Ogłoszenie list kandydatów i terminu głosowania.

§ 21. (1) Najpóźniej dnia 26 lub 36 od dnia zarządzenia wyborów główna komisja wyborcza ogłasza plakatami:

a) listy kandydatów, uznane za ważne (bez podpisów zgłaszających) dla każdego okręgu wyborczego, pod numerami, które tym listom nadano;

b) dzień i czas trwania głosowania;

c) lokale, w których odbędzie się głosowanie;

d) treść §§ 23, 26, 33 rozporządzenia niniejszego.

(2) Głosowanie odbywa się jednego dnia we wszystkich okręgach wyborczych, w niedzielę lub dzień świąteczny najpóźniej dnia 30 lub 40 od dnia zarządzenia wyborów (wzór Nr. 9).

Głosowanie.

§ 22. (1) Głosowanie odbywa się w lokalach okręgowych komisji wyborczych, w razie zaś podziału na obwody głosowania — w lokalach obwodowych komisji wyborczych i trwa bez przerwy od godziny 9-ej do godziny 19-ej.

(2) Od chwili rozpoczęcia głosowania aż do chwili obliczenia głosów w lokalu wyborczym powinni być obecni bez przerwy przewodniczący lub jego zastępca i co najmniej dwóch członków komisji lub ich zastępców. W wyjątkowym przypadku przewodniczącego okręgowej lub obwodowej komisji albo jego zastępcę może zastąpić jeden z członków odpowiedniej komisji według uznania przewodniczącego głównej komisji wyborczej.

(3) Przy sprawdzaniu urny wyborczej, głosowaniu, obliczaniu i ustalaniu wyników głosowania przez komisję wyborczą, przed którą odbywa się głosowanie, mają prawo być obecni mężowie zaufania wyborców, zgłoszeni przez pełnomocników list po jednym dla każdej komisji. Mąż zaufania powinien mieć prawo wybierania do rady miejskiej danego miasta i okazać przewodniczącemu komisji wyborczej imienne pismo delegacyjne, wydane przez pełnomocnika listy i potwierdzone przez przewodniczącego głównej komisji wyborczej.

§ 23. W dniu głosowania nie wolno w lokalu wyborczym, w budynku, w którym się ten lokal znajduje, na ulicach i na placu przed wejściem do budynku w promieniu stu metrów wygłaszać przemówień do wyborców, rozdawać kart do głosowania i w jakikolwiek inny sposób agitować. Postanowieniom tym podlegają również i mężowie zaufania.

§ 24. (1) Przewodniczący komisji czuwa nad zapewnieniem porządku w czasie wyborów zarówno w lokalu wyborczym, jak przed tym lokalem. Przewodniczący może zarządzić usunięcie z lokalu wyborczego osób, nie wyłączając mężów zaufania, które zakłócają spokój lub naruszają przepisy § 23, oraz może wydawać zarządzenia, zmierzające do zapewnienia wyborcom dostępu do lokalu wyborczego i do urny wyborczej.

(2) Rządowe władze administracji ogólnej celem zapewnienia bezpieczeństwa i porządku w czasie wyborów mogą zarządzić wyznaczenie przy poszczególnych komisjach wyborczych posterunków policyjnych.

§ 25. Przed rozpoczęciem głosowania komisja wyborcza stwierdza, czy urna jest próżna, poczem urnę zamyka. Od tej chwili aż do ukończenia głosowania urny w żadnym przypadku otwierać nie wolno.

§ 26. (1) Głosowanie odbywa się zapomocą kart do głosowania. Karty do głosowania nie mogą być koloru oczywiście innego niż biały. Karta powinna zawierać numer ewentualnie nazwę jednej z ważnie zgłoszonych list kandydatów oraz nazwiska kandydatów, na których wyborca oddaje głos. Brak numeru lub nazwy listy nie powoduje nieważności karty, o ile wszyscy kandydaci wpisani na karcie pochodzą z jednej listy lub gdy karta zawiera nazwisko jednego tylko ważnie zgłoszonego kandydata. Karta, zawierająca tylko numer lub nazwę listy bez co najmniej jednego nazwiska ważnie zgłoszonego kandydata, jest nieważna.

(2) Wyborca może głosować wyłącznie na kandydatów, których nazwiska umieszczone są na jednej tylko liście kandydatów, zgłoszonej ważnie w danym okręgu wyborczym.

(3) Każdy wyborca rozporządza tylu głosami, ilu radnych wybiera się w danym okręgu wyborczym, przyczem ma prawo część lub wszystkie rozporządzone swe głosy oddać na jednego i tego samego kandydata. Wówczas wpisuje na karcie do głosowania tyle razy nazwisko tego kandydata, ile głosów chce mu oddać.

(4) Treść karty do głosowania może być odbita mechanicznie lub pisana.

§ 27. Karty do głosowania wrzucane są do urny w kopertach, ostemplowanych pieczęcią zarządu miejskiego. Wszystkie koperty powinny być jednokolorowej barwy i jednakowego formatu; oprócz stempla koperty nie mogą być oznaczone żadnym znakiem odróżniającym. Przewodniczący głównej komisji wyborczej dostarcza wszystkim komisjom ostemplowane koperty.

§ 28. Głosowanie odbywa się w następujący sposób: wyborca, podszedłszy do stołu, przy którym czynna jest komisja wyborcza, wymienia swe imię, nazwisko i adres zamieszkania. Gdy zostanie sprawdzone, że wymienione imię i nazwisko znajduje się w spisie wyborców danego okręgu lub obwodu, wyborca otrzymuje kopertę do głosowania, poczem, sprawdzwszy czy koperta jest należycie ostemplowana, wkłada w nią kartę do głosowania i wręcza przewodniczącemu komisji. Przewodniczący, sprawdzwszy stempel na kopercie, wrzuca ją do urny wyborczej w obecności wyborcy. Jednocześnie członkowie komisji notują oddanie głosu w odpowiednich rubrykach obu egzemplarzy spisu wyborców.

§ 29. (1) Przewodniczący lub jego zastępca oraz członkowie komisji mogą zażądać ustalenia tożsamości osoby głosującej. Uczynić to jednak mogą dopóki wyborca nie oddał głosu.

(2) Wyborca, nie posiadający dokumentów, uznanych przez komisję za wystarczające, może powołać się na świadectwo dwóch wiarygodnych świadków, znanych komisji wyborczej. Od decyzji komisji w sprawie tożsamości wyborcy niema odwołania.

§ 30. (1) Głosowania przerywać nie wolno. Jeżeli, wskutek nieprzewidzianego wypadku, czynności wyborcze były uniemożliwione, komisja wyborcza może przedłużyć godziny głosowania lub odroczyć do dnia następnego. Zarządzenie takie powinno być natychmiast ogłoszone publicznie w sposób, w danym mieście przyjęty.

(2) W razie przerwania głosowania komisja wyborcza opieczętuje akta i urnę wyborczą i odda je na przechowanie przewodniczącemu pod jego osobistą odpowiedzialnością. Po ponownem podjęciu głosowania należy protokółarnie stwierdzić, czy pieczęcie były nienaruszone.

§ 31. O godzinie 19 przewodniczący nakazuje zamknięcie lokalu wyborczego. Odtąd mogą głosować tylko ci wyborcy, którzy w chwili zarządzenia zamknięcia znajdowali się w lokalu wyborczym. Komisja może także przed godziną 19 uznać głosowanie za ukończone, jeśli wszyscy wyborcy, wpisani do spisu, oddali swoje głosy.

Obliczenie i ustalenie wyniku głosowania.

§ 32. (1) Obliczenia oddanych głosów dokonywają te komisje wyborcze, przed którymi odbywa się głosowanie. Obliczenie dokonywane jest zaraz po ukończeniu głosowania.

(2) Przewodniczący komisji otwiera urnę wyborczą, poczem liczy koperty w niej złożone, nie otwierając ich. Jednocześnie ustala się na podstawie notatek w spisie wyborców liczbę głosujących.

(3) Gdyby liczba głosujących różniła się od liczby kopert wyjętych z urny, należy to zaznaczyć w protokóle, podając okoliczności, mogące wyjaśnić przyczynę powyższej niezgodności.

(4) Po ukończeniu tej czynności komisja przystępuje niezwłocznie do obliczenia kart do głosowania, oddanych ważnie na poszczególne listy kandydatów, oraz głosów, oddanych ważnie na poszczególnych kandydatów. W tym celu przewodniczący komisji otwiera koperty, wyjmuje z nich karty i odczytuje głośno najpierw numer listy, następnie nazwiska kandydatów, wymienionych w karcie. Przed odczytaniem karty do głosowania przewodniczący bada jej ważność. O nieważności orzeka komisja wyborcza. W miarę odczytywania przez przewodniczącego dwaj członkowie komisji prowadzą każdy z osobna listy obliczenia, do których wpisują oddzielnie liczbę kart do głosowania, oddanych ważnie na poszczególne listy kandydatów, oddzielnie zaś głosy, oddane ważnie na poszczególnych kandydatów. Listy obliczenia, prowadzone przez obydwóch członków komisji powinny się ze sobą zgadzać i będą po ukończeniu obliczenia i podpisaniu przez przewodniczącego i wszystkich obecnych członków komisji dołączone do protokołu. Na podstawie list obliczenia komisja wyborcza ustala: a) ile ważnych kart do głosowania otrzymała każda lista kandydatów oraz b) ile każdy z kandydatów uzyskał ważnych głosów (wzór Nr. 11).

§ 33. (1) Nieważne są:

a) karty do głosowania, włożone do koperty urzędownie nieostemplowanej;

b) karty koloru oczywiście innego niż biały;

c) karty do głosowania niewypełnione lub wyraźnie nieczytelne;

d) karty, zawierające nazwiska kandydatów z różnych list ważnie zgłoszonych w danym okręgu wyborczym, lecz nie zawierające przewidzianego § 26 oznaczenia listy, na którą wyborca głosuje;

e) karty, zawierające tylko numer lub nazwę listy bez co najmniej jednego nazwiska ważnie zgłoszonego kandydata.

(2) Z kilku znalezionych w kopercie, prawidłowo wypełnionych i o jednakowej treści kart do głosowania należy uznać za ważną tylko jedną kartę. Jeżeli zaś w kopercie znaleziono dwie lub więcej kart do głosowania o różnej treści, należy wszystkie znajdujące się w kopercie karty uznać za nieważne.

(3) Umieszczenie na karcie do głosowania nazwisk kandydatów w ilości większej aniżeli liczba radnych wybieranych w danym okręgu wyborczym nie powoduje nieważności karty, nadliczbowe jednak nazwiska kandydatów w kolejności umieszczenia ich na karcie komisja wyborcza skreśla.

(4) Umieszczenie na karcie do głosowania nazwisk kandydatów, nie figurujących na żadnej z ważnie zgłoszonych w danym okręgu wyborczym list kandydatów, nie powoduje unieważnienia karty do głosowania, nazwiska jednak tych kandydatów komisja wyborcza skreśla.

(5) Jeżeli karta zawiera numer lub nazwę jednej z list ważnie zgłoszonych w danym okręgu oraz nazwiska kandydatów z różnych list ważnie zgłoszonych w tym okręgu, wówczas karta jest ważna, lecz nazwiska kandydatów, pochodzące z innych list, aniżeli wskazuje numer lub nazwa listy, umieszczone na karcie, komisja wyborcza skreśla. Gdyby w ten sposób skreślono wszystkie nazwiska, umieszczone na karcie, karta jest nieważna, jako niewypełniona.

(6) Skreślenie nazwiska kandydata i dopisanie innego nie powoduje nieważności karty do głosowania.

(7) Kandydatów, wpisanych do karty do głosowania w sposób, nie ustalający niewątpliwie osoby kandydata, komisja wyborcza skreśla. Wymienienie imienia kandydata jest niezbędne tylko wówczas, gdy na danej liście kandydatów figuruje dwóch lub więcej kandydatów tego samego nazwiska. Jeżeli na liście figuruje dwóch lub więcej kandydatów tego samego nazwiska i imienia, należy na karcie do głosowania podać imiona ojców tych kandydatów. Błędy i niedokładności pisowni nie powodują nieważności głosu, o ile tylko nie zachodzi wątpliwość co do tożsamości kandydata.

§ 34. Karty zakwestjonowane lub karty, zawierające nazwiska zakwestjonowanych kandydatów, o których ważności orzekała komisja, oznaczają się numerami porządkowymi i dołącza się do protokołu. W protokóle podaje się krótkie powody, dla których kartę lub poszczególne głosy uznano za ważne lub nieważne. Jeżeli powodem unieważnienia była wadliwość koperty, dołącza się także kopertę, oznaczwszy ją numerem porządkowym odpowiedniej karty.

§ 35. Wszystkie oddane podczas głosowania karty do głosowania, nie podpadające pod przepisy § 34, komisja opakuje i opieczętowanie, a na opakowaniu umieszcza napis, wskazujący okrąg wyborczy, ewentualnie także obwód głosowania. Osobno opakuje się koperty z wyjątkiem kopert, o których mowa w § 34 rozporządzenia niniejszego.

§ 36. Każda komisja wyborcza, przed którą odbyło się głosowanie, czyni protokółarne zestawienie (wzór Nr. 12) z wyszczególnieniem:

a) liczby osób, uprawnionych do głosowania, według spisu wyborców z wymienieniem ilu głosami rozporządzał każdy wyborca;

b) liczby wszystkich oddanych kart do głosowania;

c) liczby oddanych nieważnych kart do głosowania;

d) liczby wszystkich oddanych ważnych kart do głosowania;

e) liczby ważnych kart do głosowania, oddanych na poszczególne listy kandydatów;

f) liczby głosów ważnych, oddanych na poszczególnych kandydatów.

§ 37. Jeżeli głosowanie odbyło się w komisji obwodowej, komisja ta, po dokonaniu zestawienia

wyniku głosowania (jak w § 36) z czynności swych spisuje protokół, w którym uwidacznia nazwiska członków komisji wyborczej, godziny rozpoczęcia i ukończenia, bądź przerwania głosowania, wszystkie uchwały komisji z krótkim uzasadnieniem i ważniejsze okoliczności, dotyczące przebiegu głosowania. Protokół ten, podpisany przez przewodniczącego i członków komisji, wraz z zestawieniem wyników głosowania i wszystkimi aktami wyborczymi komisja bezzwłocznie przesyła do okręgowej komisji wyborczej (wzór Nr. 13).

§ 38. Okręgowa komisja wyborcza sprawdza protokoły i obliczenia wyników głosowania, przy czym może wezwać przewodniczących obwodowych komisji wyborczych celem udzielenia wyjaśnień. Okręgowa komisja wyborcza może uchylić decyzję obwodowej komisji wyborczej o unieważnieniu lub uznaniu za ważną karty do głosowania lub poszczególnych głosów (§ 34) oraz powinna poprawić sprawdzone błędy arytmetyczne. Po ostatecznym ustaleniu wyników głosowania we wszystkich obwodach okręgowa komisja wyborcza zestawia wynik głosowania w całym okręgu (§ 36) (wzór Nr. 12).

§ 39. (1) Po zestawieniu wyników głosowania w okręgu wyborczym okręgowa komisja wyborcza przystępuje do podziału mandatów pomiędzy listy kandydatów w sposób następujący: ogólne ilości ważnych kart do głosowania, oddanych w danym okręgu wyborczym na poszczególne listy, dzieli się kolejno przez 1, 2, 3 i t. d., aż do chwili, gdy w ten sposób da się uszeregować tyle kolejno największych liczb (ilorazów z uwzględnieniem ułamków), ile jest mandatów w okręgu do podziału. Poszczególnej liście kandydatów przyznaje się tyle mandatów, ile ilorazów przypada na nią z pośród ustalonego w powyższy sposób ich szeregu. O przyznaniu mandatu jednej z dwóch lub więcej list, wykazujących jednakowe ilorazy końcowe, rozstrzyga los, wyciągnięty przez przewodniczącego komisji wyborczej.

(2) Jeżeli liczba mandatów, uzyskanych przez daną listę, jest większa aniżeli liczba ważnie zgłoszonych na tej liście kandydatów, wówczas nadliczbowe mandaty zostają nieobsadzone. Pozostałe w ten sposób mandaty obsadza się w drodze wyborów uzupełniających, przy zastosowaniu postanowień, zawartych w §§ 48 i 49 rozporządzenia niniejszego.

§ 40. (1) Po dokonaniu podziału mandatów pomiędzy listy kandydatów okręgowa komisja wyborcza przystępuje do ustalenia, którzy z kandydatów zostali wybrani do rady miejskiej.

(2) O pierwszeństwie i kolejności wyboru do rady miejskiej poszczególnych kandydatów danej listy decyduje kolejna względna większość głosów, ważnie oddanych na poszczególnych kandydatów tej listy. W razie oddania jednakowej ilości głosów na dwóch lub więcej kandydatów pierwszeństwo do uzyskania mandatu służy kandydatowi, umieszczonemu na pierwszym miejscu listy, o pierwszeństwie zaś pomiędzy innymi kandydatami rozstrzyga los, wyciągnięty przez przewodniczącego komisji wyborczej.

(3) Jeżeli na listę przypada więcej niż jeden mandat, kandydat zaś, umieszczony na pierwszym

miejscu tej listy, w myśl powyższych zasad nie uzyskałby mandatu, wówczas należy zaliczyć dodatkowo na korzyść tego kandydata otrzymaną przez innych kandydatów tej listy nadwyżkę głosów ponad liczbę ilorazu (ilorazu wyborczego listy), jaki wypada z podzielenia ogólnej ilości głosów, ważnie oddanych na daną listę, przez przypadającą na nią ilość mandatów. Ułamki, powstałe przy dzieleniu, zaokrąglają się w górę do jedności.

(4) Jeżeli liczba kandydatów, na których głosowano z danej listy, nie wyczerpie pełnej ilości przyznanej tej liście mandatów, wówczas pozostałe mandaty przypadają innym kandydatom tejże listy w kolejności umieszczenia ich na liście.

Przykłady: Miasto posiada 12.000 mieszkańców. Wybiera 24 radnych. Podzielone zostało na 3 okręgi wyborcze. Jeden z okręgów wyborczych, posiadający 8 mandatów, ma 1.300 uprawnionych do głosowania. Zgłoszono w nim 4 listy kandydatów, na które oddano 1.125 ważnych kart do głosowania.

Lista Nr. 1 otrzymała 350 ważnych kart do głosowania.

Kandydat A	otrzymał	306	głosów
" B	"	1656	"
" C	"	654	"

Lista Nr. 2 otrzymała 595 ważnych kart do głosowania.

Kandydat D	otrzymał	800	głosów
" E	"	1512	"
" F	"	1200	"
" G	"	1200	"
" H	"	0	"
" I	"	0	"

Lista Nr. 3 otrzymała 120 ważnych kart do głosowania.

Kandydat L	otrzymał	240	głosów
" M	"	240	"
" N	"	240	"
" O	"	224	"

Lista Nr. 4 otrzymała 60 ważnych kart do głosowania.

Kandydat P	otrzymał	150	głosów
" R	"	250	"
" S	"	64	"

Przystępujemy do podziału 8 mandatów pomiędzy listy kandydatów. W tym celu dzielimy kolejno liczby 350, 595, 120 i 60 przez 1, 2, 3 i t. d.

Lista Nr. 1	Lista Nr. 2	Lista Nr. 3	Lista Nr. 4
350 (2)	595 (1)	120 (7)	60
175 (5)	297 (3)	60	30
116	198 (4)		
	148 (6)		
	119 (8)		

Lista Nr. 1 otrzymuje 2 mandaty
 " Nr. 2 " 5 mandatów
 " Nr. 3 " 1 mandat
 " Nr. 4 nie uzyskała żadnego mandatu.

Następnie ustala się, którzy z kandydatów każdej listy zostali wybrani do rady miejskiej.

Lista Nr. 1 otrzymała 2 mandaty.

Kandydat A	uzyskał	306	głosów
" B	"	1656	"
" C	"	654	"

Ponieważ kandydat A, umieszczony na pierwszym miejscu listy, nie uzyskałby mandatu (uzyskałby B i C), lista zaś ma więcej niż jeden mandat, przeto należy postąpić według ustępu (3) § 40 rozporządzenia niniejszego, t. j. ogólną liczbę głosów, które padły na listę Nr. 1 — 2616 podzielić przez liczbę uzyskanych mandatów 2 i nadwyżkę głosów innych kandydatów ponad otrzymany iloraz zaliczyć na korzyść kandydata A:

$2616 : 2 = 1308$; $1656 - 1308 = 348$ głosów zaliczyć na korzyść kandydata A.

W ten sposób:

Kandydat A	będzie miał	$306 + 348 =$	654	głosy
" B	"	$1656 - 348 =$	1308	głosów
" C	"		654	głosy.

Pierwszy mandat otrzymuje kandydat B, drugi zaś mandat otrzymuje kandydat A, gdyż, mimo posiadania tej samej liczby głosów co kandydat C, ma jednak pierwszeństwo do mandatu z tytułu zajmowanego pierwszego miejsca na liście kandydatów.

Lista Nr. 2 otrzymała 5 mandatów.

I mandat	otrzymuje	kandydat	E
II	"	"	F
III	"	"	G
IV	"	"	D

Ponieważ pozostaje jeszcze jeden mandat, a na resztę kandydatów tej listy nie głosowano, przeto pozostały piąty mandat przypada kolejnemu kandydatowi, czyli kandydatowi H.

Lista Nr. 3 otrzymała 1 mandat.

Ponieważ kandydat L umieszczony jest na pierwszym miejscu listy, uzyskuje on mandat, mimo iż posiada taką samą liczbę głosów, jaką uzyskali kandydaci M i N.

Ogólny wynik wyborów w okręgu następujący:

Wybrani do rady miejskiej:

z listy Nr. 1	kandydat	B i A
" Nr. 2	"	E, F, G, D i H
" Nr. 3	"	L.

§ 41. (1) Za zastępców radnych w poszczególnych okręgach wyborczych uznaje się tych kandydatów z danej listy, którzy mandatu nie uzyskali, a otrzymali z kolei największe ilości ważnych głosów. Liczba zastępców radnych z każdej listy nie może być większa od ilości przypadających na tę liczbę mandatów radnych.

(2) Jeżeli liczba pozostałych po wyborze radnych kandydatów, na których głosowano z danej listy, nie wyczerpie pełnej ilości przypadających na nią zastępców radnych, wówczas pozostała ilość stanowisk zastępców radnych przypada następnym

kandydatom tej listy w kolejności, przewidzianej na liście.

(3) Jeżeli liczba pozostałych po wyborze radnych kandydatów danej listy nie wyczerpie pełnej ilości przypadających na nią zastępców radnych, wówczas pozostała ilość stanowisk zastępców radnych zostaje nieobsadzona.

§ 42. Po ustaleniu wyniku wyborów okręgową komisja wyborcza sporządza protokół, który powinien zawierać: nazwiska członków okręgowej komisji, wszystkie czynności okręgowej komisji wyborczej, między innymi z § 38, a w szczególności także czynności, dotyczące przebiegu głosowania, jeżeli głosowanie odbyło się w okręgowej komisji wyborczej, oraz czynności, połączone z obliczeniem wyniku głosowania, a następnie imiona, nazwiska, wiek i miejsce zamieszkania wybranych radnych i ich zastępców. Protokół podpisują przewodniczący i członkowie okręgowej komisji wyborczej (wzór Nr. 14).

§ 43. (1) Protokół wyborczy wraz z wszystkimi aktami wyborczymi okręgową komisja wyborcza przesyła bezzwłocznie głównej komisji wyborczej, która sprawdza protokoły i obliczenia wyników wyborów i poprawia ewentualne błędy arytmetyczne. Następnie sporządza ogólne zestawienie wyników wyborów dla całego miasta według okręgów wyborczych i ogłasza je plakatami (wzór Nr. 15). Z czynności swych komisja sporządza protokół, podpisany przez przewodniczącego i wszystkich obecnych członków.

(2) W obwieszczeniu należy podać:

- liczbę oddanych ważnych kart do głosowania w każdym okręgu wyborczym;
- liczbę kart do głosowania, uznanych za ważne, oddanych w każdym okręgu na poszczególne listy kandydatów;
- liczbę mandatów, uzyskanych przez poszczególne listy kandydatów;
- imiona, nazwiska, wiek i miejsce zamieszkania wybranych radnych w każdym okręgu z każdej listy kandydatów;
- imiona, nazwiska, wiek i miejsce zamieszkania zastępców radnych z każdej listy kandydatów;
- treść § 45 rozporządzenia niniejszego.

Protesty wyborcze i unieważnienie wyborów.

§ 44. Wybory są nieważne:

a) jeżeli zostanie stwierdzone, że w danym okręgu wyborczym dopuszczono się przy wyborach przekupstw, fałszu lub jakiegokolwiek podstępu, a popełnione przestępstwa mogły wpłynąć na wynik wyborów;

b) jeżeli wybory przeprowadzone zostały niezgodnie z przepisami rozporządzenia niniejszego, a popełnione uchybienia mogły wpłynąć na wynik wyborów.

§ 45. (1) W ciągu 7 dni po dniu ogłoszenia wyniku wyborów przez główną komisję wyborczą

co najmniej taka liczba wyborców danego okręgu wyborczego, jaka jest uprawniona w myśl § 17 rozporządzenia niniejszego do zgłoszenia listy kandydatów, ma prawo wnieść protest przeciwko wyborom w tymże okręgu z żądaniem unieważnienia wyborów w całości, albo też wyboru poszczególnego radnego. Protesty przeciwko wyborom wnosi się na piśmie do głównej komisji wyborczej, która w terminie 3 dniowym powinna je przesłać z odpowiednimi wyjaśnieniami i aktami wyborczymi do władzy, powołanej do rozstrzygnięcia protestów (§ 46). Wniesienie protestu przeciwko wyborom wstrzymuje ukonstytuowanie się nowowybranej rady miejskiej.

(2) Decyzje, od których w myśl rozporządzenia niniejszego niema odwołania, mogą być zaskarżone jedynie łącznie z protestem wyborczym.

§ 46. (1) O unieważnieniu w całości lub części z urzędu i na skutek protestu decydują: w stosunku do miast, niewydzielonych z powiatowego związku samorządowego, — starosta powiatowy, w stosunku do miast wydzielonych — wojewoda, w stosunku zaś do m. st. Warszawy — Minister Spraw Wewnętrznych, przyczem starosta powiatowy i wojewoda stosują tryb postępowania, przewidziany w art. 42 ustawy, z wyjątkiem województw pomorskiego i poznańskiego, na których terenie stosują tryb postępowania, przewidziany w art. 97 ustawy.

(2) W razie unieważnienia wyboru poszczególnych radnych z urzędu lub na skutek wniesionego protestu wstępują na ich miejsce kolejno zastępcy. W razie zaś unieważnienia wyborów w całości w danym okręgu wyborczym, władze, zarządzające wybory a określone w § 6, zarządzają w ciągu 14 dni nowe wybory w tym okręgu, stosując postanowienia rozporządzenia niniejszego. Nowe wybory odbywają się na podstawie tych samych spisów wyborców i przez te same komisje wyborcze. Spisy wyborców mogą być przez komisję wyborczą zmienione na skutek uzasadnionych reklamacyj, wniesionych w myśl przepisów rozporządzenia niniejszego (§§ 13 i 14).

Rozwiązanie komisji wyborczych.

§ 47. W razie niewniesienia protestu przeciwko wyborom w terminie przepisany głównej komisji wyborczej przekazuje wszystkie akta wyborcze przełożonemu gminy miejskiej do przechowania w archiwum. Po uprawomocnieniu się aktu wyborczego władza, mianująca przewodniczących dany komisji wyborczych, rozwiązuje je.

Wybory uzupełniające.

§ 48. W przypadkach, przewidzianych w §§ 20 i 39 (2) rozporządzenia niniejszego, lub jeżeli w ciągu kadencji listy zastępców radnych zostaną wyczerpane, a liczba radnych zmniejszy się o 20%, władze, zarządzające wybory (§ 6), mogą zarządzić wybory uzupełniające. Te same władze obowiązane są to uczynić, jeżeli liczba radnych zmniejszy się

o 30%, a rada nie będzie rozwiązana w myśl art. 69 ust. (3) ustawy. Przy obliczaniu 20 lub 30% ułamki zaokrągla się w górę do pełnej jedynek.

§ 49. (1) Przepisy rozporządzenia niniejszego, dotyczące w szczególności zarządzenia wyborów, komisji wyborczych, list kandydatów, spisów wyborców, wyboru radnych bez głosowania, ogłoszenia list kandydatów i terminu głosowania, sposobu przeprowadzenia głosowania, obliczenia i ustalenia wyniku głosowania, protestów wyborczych i unieważnienia wyborów oraz rozwiązania komisji wyborczych, stosuje się analogicznie przy wyborach uzupełniających.

(2) Właściwa władza może utrzymać podział miasta na okręgi wyborcze taki, jaki był przy ostatnich wyborach głównych, może jednak ten podział zmienić, jeżeli zmiana ta byłaby uzasadniona zmianą liczby mieszkańców w mieście lub w poszczególnych okręgach wyborczych.

(3) Jeżeliby na poszczególne okręgi wyborcze według dotychczasowego podziału miało przypadać przy wyborach uzupełniających mniej niż trzy mandaty, wówczas władza właściwa powinna okręgi takie włączyć do sąsiednich lub połączyć we wspólne okręgi tak, ażeby każdy poszczególny okrąg wyborczy posiadał przy wyborach uzupełniających co najmniej trzy mandaty.

(4) Podział okręgów wyborczych na obwody głosowania może być utrzymany, jeżeli został utrzymany podział na okręgi lub gdy całe okręgi włączono lub połączono z okręgami sąsiednimi.

(5) Zastępcy radnych w wyborach uzupełniających powoływani są na tych samych zasadach, jak przy wyborach głównych (§ 41).

Przepisy końcowe.

§ 50. Koszta, związane z przeprowadzeniem wyborów, ponosi gmina miejska. Zarząd miejski obowiązany jest dostarczyć komisjom wyborczym lokali wraz z potrzebnym urządzeniem oraz sił pomocniczych, których przewodniczący komisji wyborczych mogą powołać do pomocy komisjom przy spełnianiu wszelkich czynności. Wszystkie podania i świadectwa w sprawach wyborczych są wolne od opłat stemplowych oraz opłat administracyjnych związków samorządowych.

§ 51. Czynności zarządu miejskiego i przełożonego gminy, przewidziane rozporządzeniem niniejszym, w braku tych organów spełniają organa tymczasowe, powołane w myśl przepisów art. 50, ust. (4) i (5), 55 ust. (2), 72 i 73 ustawy lub przepisów dotychczasowych.

§ 52. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i obowiązuje na obszarze całego Państwa z wyjątkiem obszaru województwa śląskiego. Jednocześnie tracą moc obowiązującą dotychczasowe przepisy, wydane w sprawach, unormowanych rozporządzeniem niniejszym.

Minister Spraw Wewnętrznych: *Bronisław Pieracki*

Załączniki do rozp. Min. Spraw Wewn. z dn.
30 marca 1934 r. (poz. 259).

Wojewoda
Starosta Powiatowy w
Nr.
Dnia 193..... r.

Wzór Nr. 1
do § 6.

Do Pana

- 1) Burmistrza (Prezydenta Miasta)**
2) Przewodniczącego Głównej Komisji Wyborczej

w

Na podstawie § 6 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 30 marca 1934 r.
(Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 259) zarządzam wybory do Rady Miejskiej w
Dniem zarządzenia wyborów jest dzień 193..... r.
Dniem głosowania jest dzień 193..... r.
Na całą gminę miejską przypada mandatów radnych i tyleż zastępców radnych.
Na Przewodniczącego Głównej Komisji Wyborczej mianuję ;
na jego zastępcę

Na członków Głównej Komisji Wyborczej mianuję: 1)
2)

Na zastępców członków: 1)
2)

Obszar miasta dzielę na okręgów wyborczych i obwodów głosowania
jak podano w załączniku.

Dla okręgu Nr. I:

Na Przewodniczącego mianuję:

Na zastępcę Przewodniczącego mianuję:

Na członków mianuję: 1)

2)

Na zastępców członków mianuję: 1)

2)

Dla okręgu Nr. II:

Na Przewodniczącego mianuję:

Na zastępcę Przewodniczącego mianuję:

Na członków mianuję: 1)

2)

Na zastępców członków mianuję: 1)

2)

i t. d.

Wojewoda

Starosta Powiatowy

1 zał.

Załącznik do pisma z dn. 193..... r. Nr.

Podział miasta na okręgi wyborcze i obwody głosowania.

Okrąg I składa się z obwodów głosowania i wybiera radnych.

Obwód 1 obejmuje:
(ulice, place ew. №№ domów)

Obwód 2 obejmuje:

i t. d.

Okrąg II składa się z obwodów głosowania i wybiera radnych.

Obwód 1 obejmuje:

Obwód 2 obejmuje:

i t. d.

Wojewoda

Starosta Powiatowy

Minister Spraw Wewnętrznych
 Komisarz Rządu na m. st. Warszawę
 Wojewoda
 Starosta Powiatowy
 w
 Nr.
 Dnia 193..... r.

Wzór Nr. 2
 do § 8 (1).

Do

Pana
 w

Na podstawie § 8 ust. (1) rozp. Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 30 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 259) mianuję Pana Przewodniczącym (Zastępcą Przewodniczącego, Członkiem, Zastępcą Członka Głównej, Okręgowej Komisji Wyborczej w okręgu Nr.....).

Minister Spraw Wewnętrznych
 Komisarz Rządu na m. st. Warszawę
 Wojewoda
 Starosta Powiatowy

Burmistrz
 Prezydent Miasta
 w
 Nr.
 Dnia 193... r.

Wzór Nr. 3
 do § 8 (1).

Do

Pana
 w

Na podstawie § 8 ust. (1) rozp. Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 30 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 259) powołuję Pana na Członka, Zastępcę Członka Głównej, Okręgowej Komisji Wyborczej (w okręgu Nr.....).

Burmistrz (Prezydent Miasta)

Główna Komisja Wyborcza
 w
 Dnia 193..... r.

Wzór Nr. 4
 do § 8 (2).

Do

Pana
 w

Na podstawie § 8 ust. (2) rozp. Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 30 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 259) powołuje się Pana na Przewodniczącego, Zastępcę Przewodniczącego, Członka, Zastępcę Członka Obwodowej Komisji Wyborczej w obwodzie Nr..... okręgu Nr.....

Za Główną Komisję Wyborczą

 Przewodniczący

Wzór Nr. 5
do § 10 (4) a).

Spis wyborców

uprawnionych do głosowania przy wyborach do rady miejskiej
w mieście

Okrag Nr. Obwód Nr.

Nr. porząd.	Nazwa ulicy	Nr. domu	Nazwisko	Imię	Data urodzenia (rok, miesiąc i dzień)	Od kiedy mieszka w gminie	Nr. porz. spisu ogólnego	Oddał głos w wyborach		Specjalny tytuł zapisu do spisu wyborców i inne uwagi
								ogólnych	uzupełnia- jących	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

i t. d. (dwustronnie)

Wzór Nr. 6
do § 10 (4) b).

Spis wyborców

uprawnionych do głosowania przy wyborach do rady miejskiej
w mieście

Okrag Nr. Obwód Nr.

Nr. porząd.	Nazwisko	Imię	Data urodzenia (rok, miesiąc i dzień)	Adres mieszkania (ulica, Nr. domu)	Od kiedy mieszka w gminie	Nr. porz. spisu ogólnego	Oddał głos w wyborach		Specjalny tytuł zapisu do spisu wyborców i inne uwagi
							ogólnych	uzupełnia- jących	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

i t. d. (dwustronnie)

Wzór Nr. 8
do § 12.

Wybory do Rady Miejskiej.

Na podstawie § 12 rozp. Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 30 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 259) Główna Komisja Wyborcza podaje do powszechnej wiadomości, iż miasto zostało podzielone na okręgów wyborczych i obwodów głosowania.

Skład Głównej Komisji Wyborczej: Przewodniczący Zastępca Przewodniczącego
Członkowie: Zastępcy Członków:

Lokal Głównej Kom. Wyborczej: ul. Nr. domu Godziny urzędowania Głównej Kom. Wyb.: codziennie od do
Ostatnim dniem zgłaszania list kandydatów jest dzień

Okrag Nr.
posiada mandatów,

Liczba wyborców uprawnionych do zgłoszenia listy kandydatów: co najmniej wyborców,
Lokal Okręgowej Komisji Wyborczej: ul. Nr. domu Godziny urzędowania Okręgowej Kom. Wyb.: codziennie od godz. do godz.
Skład Okręgowej Komisji Wyborczej: Przewodniczący Zastępca Przewodniczącego
Członkowie: Zastępcy Członków:

Okrag podzielony jest na obwodów głosowania.

Nr. obwodu:	T e r e n o b w o d u	S k ł a d o b w o d o w y c h k o m i s y j w y b o r c z y c h		
		Przewodniczący	Zastępca przewodniczącego	Członkowie Zastępcy członków
.....

Spisy wyborców będą wyłożone do przejrzania w lokalu Okręgowej Komisji Wyborczej począwszy od dnia do dnia
codziennie w godzinach od do W czasie wyłożenia spisów wyborców w godzinach urzędowania Okręgowej Komisji Wyborczej każdy mieszkaniec miasta ma prawo przeglądać spisy wyborców i czynić odpisy oraz wnosić do Okręgowej Komisji Wyborczej (pisać z ust. (2) § 13 i ust. (1), (2), (3), § 14 regulaminu). Po upływie wymienionych wyżej terminów reklamacje nie będą przyjmowane, a do głosowania będą uprawnione tylko osoby wpisane do spisów wyborców.

....., dnia 193 r.

Za Główną Komisję Wyborczą

UWAGA: obwieszczenie sporządza się dla każdego okręgu wyborczego oddzielnie.

PRZEWODNICZĄCY

Wybory do Rady Miejskiej.

Wzór Nr. 9
do § 21.

Na podstawie § 21 rozp. Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 30 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 259) Główna Komisja Wyborcza podaje do powszechnej wiadomości, iż głosowanie odbędzie się w dniu 193..... r., począwszy od godz..... do godz.....

Ważnie zgłoszone listy kandydatów w okręgu Nr.

Lista Nr. (Nazwa) (imię, nazwisko, wiek, adres)	Lista Nr. (Nazwa)	Lista Nr. (Nazwa)	Lista Nr. (Nazwa)
1)	1)	1)	1)
2)	2)	2)	2)
3)	3)	3)	3)
4)	4)	4)	4)

i t. d.

Lokale, w których odbędzie się głosowanie w okręgu Nr.

Nr. obwodu	Lokal głosowania	Nr. obwodu	Lokal głosowania	Nr. obwodu	Lokal głosowania
	ul. Nr. domu				

(pisać treść §§ 23, 26 i 33 regulaminu)

(miejsceowość), dnia 193..... r.

Za główną Komisję Wyborczą

PRZEWODNICZĄCY

Uwaga: dla każdego okręgu oddzielne obwieszczenia.

Wzór Nr. 10
do § 20 (3).

Wybory do Rady Miejskiej.

Na podstawie § 20 ust. (3) rozp. Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 30 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 259) Główna Komisja Wyborcza podaje do powszechnej wiadomości, iż w okręgu Nr..... zgłoszono ważnie jedną tylko listę kandydatów. Ponieważ liczba ważnie zgłoszonych na tej liście kandydatów nie przekracza liczby mandatów w okręgu, głosowanie w myśl § 20 cytowanego rozporządzenia nie odbędzie się, a wszyscy ważnie zgłoszeni kandydaci zostają wybrani na radnych.

Wobec powyższego na radnych w okręgu Nr..... zostali wybrani:

1. _____ (imię, nazwisko, wiek i miejsce zamieszkania)
2. _____
3. _____
4. _____

i t. d.

(pisać treść § 45 regulaminu).

(miejscowość) _____, dn.....193.....r.

Za Główną Komisję Wyborczą

Przewodniczący

Wzór Nr. 11
do § 32 (4).

Lista obliczenia.

Nr. Nr. list lub nazwisk[a] kandydatów													

i t. d.

(dwustronnie)

Z E S T A W I E N I E
wyników głosowania

Wzór Nr. 12
do §§ 36, 38.

Okrąg Nr. Obwód Nr.

Liczba osób uprawnionych do głosowania

Liczba wszystkich oddanych kart do głosowania

Liczba oddanych nieważnych kart do głosowania

Liczba wszystkich oddanych ważnych kart do głosowania

Liczba ważnych kart do głosowania oddanych na poszczególne listy kandydatów
na listę Nr. oddano kart

" " "
i t. d.

liczby głosów ważnych, oddanych na poszczególnych kandydatów:

Lista Nr. (imię i nazwisko) otrzymał głosów i t. d.	Lista Nr. (imię i nazwisko) otrzymał głosów i t. d.
---	---

Obwodowa (Okręgowa) Komisja Wyborcza
Przewodniczący
Członkowie

P R O T O K Ó Ł

Wzór Nr. 13
do § 37.

z przebiegu głosowania w Obwodzie Nr. Okręgu Nr.

Dnia 193... r. w Obwodzie Nr. Okręgu przeprowadzono głosowa-
nie na radnych miejskich w mieście

Głosowanie trwało od godz. do godz. bez przerwy

Skład Obwodowej Komisji Wyborczej

Przewodniczący Zastępca Przewodn.

Członkowie Zast. Członków

W trakcie głosowania bądź obliczenia wyników głosowania zapadły następujące uchwały Komisji

.....
.....
.....
.....
.....

Wyniki głosowania uwidocznione są w załączonym zestawieniu.

Obwodowa Komisja Wyborcza
Przewodniczący

Członkowie

Protokół wyborczy

z wyborów do rady miejskiej w w okręgu Nr.

Dnia 193... r. odbyły się wybory w okręgu Nr. Okrąg podzielony był na obwodów głosowania. Zestawienia wyników głosowania w okręgu uwidocznione są w załączonym zestawieniu.

Skład Okręgowej Kom. Wyb.:

Przewodniczący	Zastępca Przewodn.
Członkowie:	Zastępca Członków:
.....
.....
.....

W trakcie zestawienia wyników głosowania Okręgowa Komisja Wyborcza powzięła następujące uchwały:

.....
.....
.....

Na radnych zostali wybrani:

Z listy Nr. (imię i nazwisko) lat zam	Z listy Nr.
.....
.....

Z listy Nr.	Z listy Nr.
.....
.....

i t. d.

Zastępcami radnych zostali:

Z listy Nr. (imię, nazwisko, wiek, adres)	Z listy Nr.
.....
.....

Z listy Nr.	Z listy Nr.
.....
.....

i t. d.

....., dn. 193... r.

Kom. Wyb. Okręgu Nr.
Przewodniczący

Członkowie:

.....

.....

.....

Wzór Nr. 15

do § 43.

Wynik wyborów do Rady Miejskiej.

Na podstawie § 43 rozp. Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 30 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 259) Główna Komisja Wyborcza podaje do powszechnej wiadomości wynik wyborów do rady miejskiej przeprowadzonych w dniu..... 193.... r. w mieście.....

Okrąg Nr.....

Oddano ważnych kart do głosowania..... z tego
Lista Nr..... otrzymała..... ważnych kart do głosowania i mandatów.....

Wybrano

na radnych

(imię, nazwisko, wiek, adres)

z listy Nr.....

na zastępców radnych

(imię, nazwisko, wiek, adres)

Okrąg Nr.....

Oddano ważnych kart do głosowania....., z tego
Lista Nr..... otrzymała..... ważnych kart do głosowania i mandatów.....

Wybrano

na radnych

(imię, nazwisko, wiek, adres)

z listy Nr.....

na zastępców radnych

(imię, nazwisko, wiek, adres)

Okrąg Nr.....

i t. d. (treść § 45 regulaminu)

(miejscowość)

dnia..... 193.... r.

Za Główną Komisję Wyborczą

Przewodniczący